

Sygn. akt X Ga 190/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy

w składzie

Przewodniczący Sędzia SO Leszek Guza

Sędzia SO Katarzyna Żymelka

Sędzia SO Barbara Przybyła (spr.)

Protokolant Marta Strzała

po rozpoznaniu w dniu 26 września 2014 roku w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa: J. G.

przeciwko: B. K. K.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 27 marca 2014 roku

sygn. akt VII GC 548/13

1. oddała apelację;
2. zasądza od pozwanego B. K. K. na rzecz powoda J. G. kwotę 300,00 zł (trzysta 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów w postępowaniu odwoławczym.

SSO Barbara Przybyła SSO Leszek Guza SSO Katarzyna Żymelka

Sygn. akt X Ga 190/14

UZASADNIENIE

Powód J. G. wniósł o zasądzenie od pozwanego B. K. K. kwoty 3,786,60 zł wraz z kosztami postępowania na podstawie art. 299 ksh.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa, podnosząc że powód celowo poprowadził postępowanie egzekucyjne przeciwko spółce (...) Sp. z o.o. w likwidacji w taki sposób, aby uzyskać postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego – w tym celu podając adres spółki zgodnie z danymi wynikającymi z Krajowego Rejestru Sądowego.

Wyrokiem z dnia 27 marca 2014r. Sąd Rejonowy w Gliwicach zasądził od pozwanego B. K. K. na rzecz powoda J. G. kwotę 3.789,60 zł oraz kwotę 807,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, że pozwany jest likwidatorem spółki (...) Sp. z o.o. od 2005r. Z powództwa (...) Sp. z o.o. w likwidacji toczyło się przeciwko powodowi postępowanie o zapłatę kwoty 27.084,00 zł z tytułu wyrządzenia spółce szkody. Spółka przegrała sprawę w tym zakresie zarówno przed Sądem I jak i II instancji. Z tytułu zwrotu kosztów procesu powodowi należał się zwrot kosztów postępowania w łącznej wysokości 3.617 zł W związku z brakiem dobrowolnej spłaty zasądzonych powodowi od spółki (...) Sp. z o.o. w likwidacji kwot w łącznej kwocie 3617,00 zł w dniu 27 marca 2012 r. Powód złożył wniosek o wszczęcie egzekucji przeciwko spółce (...) Sp. z o.o. w likwidacji do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gliwicach – G. Z. w celu odzyskania rzeczoney kwoty – sygn. VI KM 1878/12. Postanowieniem z dnia 29 czerwca 2012 r., Komornik umorzył postępowanie egzekucyjne wobec jego bezskuteczności. Koszty postępowania egzekucyjnego zostały ustalone na kwotę 22,60 zł, a koszty zastępstwa adwokackiego w postępowaniu egzekucyjnym zostały ustalone na kwotę 150,00zł. Sąd Rejonowy ustalił, że wniosek powoda z dnia 27 marca 2012r. do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gliwicach o wszczęcie egzekucji przeciwko Spółce (...) Sp. z o.o. w likwidacji zawierał dane adresowe zgodne z danymi ujawnionymi w Krajowym Rejestrze Sądowym. Do chwili orzekania nie został złożony wniosek o wszczęcie postępowania upadłościowego ani też układowego.

Sąd Rejonowy wskazał, że stosownie do dyspozycji art. 280 Kodeksu spółek handlowych, przepis art. 299 Kodeksu spółek handlowych znajduje zastosowanie do likwidatorów – co jednoznacznie zostało rozstrzygnięte uchwałą składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 28 stycznia 2010 r. (III CZP 91/2009)..

Zgodnie z art. 299 § 2 Kodeksu spółek handlowych pozwany likwidator może się zwolnić się od odpowiedzialności za niezaspokojone zobowiązania spółki, gdy wykaże jedną z trzech okoliczności:

1. miało miejsce zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości lub wszczęcie postępowania układowego,
2. fakt niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości nie był zawiniony przez likwidatora,
3. pomimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości wierzyciel nie poniósł szkody.

Pozwany nie wykazał żadnej z przesłanek ekskulpujących z art. 299 §2 Kodeksu spółek handlowych.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany zaskarżając go w całości i wnosząc o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania. Zaskarżonemu wyrokowi pozwany zarzucił nie uwzględnienie szczególnych okoliczności w postaci paraliżu działalności spółki przez powoda związanego z brakiem realizacji przez niego obowiązków korporacyjnych, co winno skutkować przyjęciem, że żądanie powoda sprzeczne jest z zasadami współzycia społecznego. Ponadto Sąd I instancji nie dokonał koniecznej analizy akt komorniczych i pominął, że jedynym celem egzekucji prowadzonej przez powoda było uzyskanie bezskuteczności egzekucji, gdyż powód nie wskazał znanej mu faktycznie siedziby spółki i likwidatora w L., pomimo posiadania wiedzy, iż adres spółki w likwidacji widniejący w KRS jest fikcyjny.

W uzasadnieniu apelacji pozwany wskazał, że powód będący razem z nim współnikiem spółki działa z dużym natężeniem złej woli i próbuje wyciągnąć korzyści z nienależytego wykonywania przez siebie obowiązków korporacyjnych w spółce. Powód uniemożliwia podjęcie przez Zgromadzenie współników niezbędnych uchwał mających istotny wpływ na dalszy bieg postępowania likwidacyjnego, a nawet warunkujących jego dalszy sens i możliwość zakończenia w realnym i dającym się określić terminie. W uzasadnieniu Sadu Rejonowego brak jest na ten temat jakichkolwiek rozważań co wskazuje, że uzasadnienie Sądu Rejonowego nie spełnia ustawowych kryteriów z art. 328 § 2 kpc. Strony postępowania są współnikami spółki i posiadają w niej po 50% udziałów. Spółka nie prowadzi obecnie żadnej działalności bieżącej, nie ma żadnych przychodów i obrotów.

Powód wszczynając postępowanie egzekucyjne miał świadomość, że podając adres spółki w K., gdzie siedziba spółki nie mieści się od kilku lat, jedynym wynikiem egzekucji będzie brak odebrania przez organ egzekucyjny korespondencji. Powód nie wykazał stanu całkowitej niewypłacalności spółki.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania. W uzasadnieniu wskazał on, że Sąd I instancji w sposób wyczerpujący wyjaśnił sprawę, z uwzględnieniem jej okoliczności, które wynikają z układu osobowego wspólników w spółce (...). Pozwany w żaden sposób nie udowodnił twierdzenia jakoby powód „paraliżował” organy spółki. Egzekucja przeciwko spółce okazała się bezskuteczna. Pomimo przeprowadzenia postępowania egzekucyjnego wierzytelność powoda nie została zaspokojona nawet w części.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zaskarżone orzeczenie należało uznać za prawidłowe, stanowiące wynik właściwej oceny zebranego materiału dowodowego i trafnej wykładni prawa materialnego.

Przytoczone w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku motywy tej oceny nie wykazują sprzeczności ustaleń faktycznych Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, nie można również zarzucić Sądowi I instancji nieprawidłowości w rozumowaniu czy też błędów logicznych.

W oparciu o zgromadzony w sprawie materiał procesowy Sąd Rejonowy poczynił właściwe ustalenia, które Sąd Okręgowy przyjmuje za własne i podziela w pełni zarówno dokonaną ocenę dowodów, jak i wykładnię prawa .

W ocenie Sądu II instancji powód wykazał zaistnienie przesłanek uzasadniających odpowiedzialność pozwanego, jako likwidatora dłużnej spółki, w stosunku do której uzyskał tytuł egzekucyjny i wykazał bezskuteczność egzekucji względem dłużnej spółki, natomiast pozwany nie wykazał zaistnienia przesłanek egzoneracyjnych, wskazujących na to, iż może się uwolnić od odpowiedzialności.

Z art. 299 ksh jednoznacznie wynika, iż jedyną przesłanką powstania odpowiedzialności członków zarządu jest bezskuteczna egzekucja przeciwko spółce, a na wierzycielu ciąży dowód wykazania bezskuteczności egzekucji.

W pierwszej kolejności podlega jednak badaniu to czy podmioty, od których powódka domagała się zapłaty faktycznie były członkami zarządu oraz to czy powódka posiadała wierzytelność względem spółki (por. uchwała Sądu Najwyższego z 28 lutego 2008 r., sygn. akt III CZP 143/07), a następnie to czy egzekucja tych wierzytelności, prowadzona w stosunku do konkretnej dłużnej spółki faktycznie okazała się bezskuteczna.

Bezspornym w przedmiotowej sprawie okazało się, iż pozwany pełnili funkcje likwidatora dłużnej spółki. Powód złożyła odpis z rejestru przedsiębiorców dłużnej spółki, z którego wynikało, że pozwany pełnią funkcję likwidatora spółki. Pozwany nie kwestionował powyższej okoliczności. Nie sposób było zatem uznać, iż zobowiązanie dłużnej spółki względem powód nie istniało.

Powód, zdaniem Sądu sprostował również obowiązkowi wynikającemu ze wskazanego przepisu i wykazał, iż posiadał wymagalną wierzytelność względem spółki. Powód wraz z pozwem złożył tytułu egzekucyjny przeciwko dłużnej spółce w postaci wyroku Sądu Rejonowego i Okręgowego w Gliwicach z których wynika, że likwidowana spółka powinna zwrócić powodowi koszty postępowania zasądzone tymi wyrokami. Również sam pozwany nie kwestionował faktu istnienia zaległości względem powoda.

Ze wskazanego powyżej przepisu jednoznacznie wynika, iż zasadniczą przesłanką powstania odpowiedzialności członków zarządu jest bezskuteczna egzekucja przeciwko dłużnej spółce, a na wierzyciela ciąży dowód wykazania bezskuteczności egzekucji (por. wyrok Sądu Najwyższego z 18 kwietnia 2007 r., sygn. akt V CSK 55/07).

Na dowód bezskuteczności egzekucji powód złożyła postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gliwicach o umorzeniu postępowania egzekucyjnego przeciwko spółce ze względu na bezskuteczność egzekucji. Wskazane dokumenty okazały się wystarczającymi dowodami na okoliczność bezskuteczności egzekucji względem dłużnej spółki. W ich treści Komornik jednoznacznie stwierdził, że postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnej spółce jest całkowicie bezskuteczne.

Ustalenie przesłanki bezskuteczności egzekucji może nastąpić na podstawie każdego dowodu, z którego wynika, że spółka nie ma majątku pozwalającego na zaspokojenie wierzyciela pozywającego członków zarządu (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2003 r., sygn. akt V CKN 416/01 i z dnia 31 stycznia 2007 r., sygn. akt II CSK 417/06). Wypełnienie powyższego wymogu z pewnością następuje poprzez uzyskanie urzędowego stwierdzenia stanu bezskuteczności egzekucji w postaci postanowienia komornika o umorzeniu egzekucji.

Jak wynika z zebranego w sprawie materiału dowodowego powód uzyskał wskazany powyżej dokument i taki dowód złożył. Składając powyższy dowód powód udowodnił, iż egzekucja z majątku dłużnej spółki okazała się bezskuteczna.

Sąd nie podzielił stanowiska pozwanych, jakoby umorzenie egzekucji na skutek jej bezskuteczności było niezasadne. Pozwany nie kwestionował treści postanowienia komorniczego o umorzeniu egzekucji.

Aby uwolnić się od odpowiedzialności za wskazane zobowiązania pozwany winien był wykazać zaistnienie określonych przesłanek.

Zgodnie z przepisem art. 299 § 2 k.s.h. członek zarządu może się uwolnić od odpowiedzialności, o której mowa w § 1, jeżeli wykaże, że we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie układowe, albo że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcie postępowania układowego nastąpiło nie z jego winy, albo

że pomimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcia postępowania układowego wierzyciel nie poniósł szkody.

Pozwany nie wykazał zaistnienia przesłanek egzoneracyjnych, wskazujących na to, iż może uwolnić od odpowiedzialności.

Pozwany oparł swoją obronę na twierdzeniu, że powód mając wiedzę, że spółka nie prowadzi działalności gospodarczej pod adresem wynikającym z rejestru powód skierował egzekucję podając Komornikowi ten adres. W ocenie Sadu Okręgowego, a tym samym umorzenie egzekucji z powodu jej bezskuteczności było błędne.

Sąd Okręgowy nie podziela tego stanowiska pozwanego. Korespondencja kierowana do spółki z o. o. na jej adres wynikający z KRS jest skutecznie doręczona. Zgodnie z art. 133 § 2a kpc pisma procesowe dla przedsiębiorców i wspólników spółek handlowych, wpisanych do rejestru sądowego na podstawie odrębnych Pozwany jako likwidator powinien zapewnić odbiór korespondencji w siedzibie spółki. W przypadku braku takiej możliwości powinien dokonać zmiany siedziby spółki, albo w inny sposób zapewnić odbiór korespondencji spółki ustanawiając np. pełnomocnika do odbioru korespondencji czy też udzielając pełnomocnictwa pocztowego lub innego pełnomocnictwa.

Pozwany nie wykazał, również, że spółka ma majątek wystarczający na pokrycie zobowiązań wobec powoda. Zwrot podatku VAT przez II Urząd Skarbowy w Bielsku – Białej w wysokości 18.365,00 zł został dokonany w 2009 roku, kolejna kwota w wysokości 1.753 zł została zwrócona spółce w 2012r. Suma ta nie wystarcza więc na pokrycie całości należności powoda. Pozwany sam wskazał, że obecnie spółka nie ma majątku z którego mogłaby uiścić należności powoda. Spółka nie posiada żadnych przychodów, a jedynie dokonuje zamknięcia bieżących spraw.

W niniejszej sprawie brak jest podstaw do stwierdzenia, że żądanie powoda jest sprzeczne z zasadami współzycia społecznego.

Należy wskazać, że sprawa w której zostały zasądzone na rzecz powoda od spółki koszty postępowania została wszczęta z powództwa spółki w okresie kiedy reprezentował ją pozwany w niniejszej sprawie. Ponadto jedną z przyczyn oddalenia powództwa było przedawnienie roszczenia. Powództwo zostało wytoczone w momencie kiedy spółka była już w likwidacji i nie prowadziła działalności gospodarczej. Tym samym to sama spółka reprezentowana przez pozwanego przyczyniła się do powstania wierzytelności powoda i tym samym żądań powoda o zwrot kosztów postępowania nie można uznać za sprzeczne z zasadami współzycia społecznego.

W przypadku braku wywiązywania się wspólnika z obowiązków korporacyjnych i tym samym utrudniania działalności spółki zarówno spółka jak i jej wspólnicy mają odpowiednie środki prawne przewidziane w kodeksie spółek handlowych, celem umożliwienia spółce prawidłowego funkcjonowania, bądź zakończenia działalności. Taki środków nie podjął pozwany, który jednocześnie jest likwidatorem spółki i jej wspólnikiem.

Z tego względu, na podstawie przepisu art. 386 § 1 k.p.c., Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania za II instancję oparto na przepisach art. 98 w zw. z art. 108 k.p.c.

SSO Barbara Przybyła SSO Leszek Guza SSO Katarzyna Żymełka